

Strategi för Sveriges samarbete med

Världsbanksgruppen

2016 – 2018

REGERINGSKANSLIET

Utrikesdepartementet

**Organisationsstrategi för Sveriges samarbete med Världsbanksgruppen
2016-2018**

1 bilaga

Ärendet

Regeringen fastställde genom beslut den 11 juli 2013 riktlinjer för resultatstrategier inom Sveriges internationella bistånd (UF2013/41712/UD/USTYR). Inom Regeringskansliet har ett förslag till organisationsstrategi för Sveriges samarbete med Världsbanksgruppen avseende perioden 2016-2018 utarbetats. Strategin utgår från regeringens bedömning av Världsbanksgruppens relevans och effektivitet.

Regeringens beslut

Regeringen beslutar att fastställa en organisationsstrategi för Sveriges samarbete med Världsbanksgruppen i enlighet med *bilagan*. Strategin ska ligga till grund för det svenska samarbetet med Världsbanksgruppen under perioden 2016-2018.

Utdrag till

Justitiedepartementet EMA

Utrikesdepartementet AF, AME, ASO, EC, EU, FIM, FMR, IH,
MENA, SP, USTYR

Socialdepartementet EIS

Finansdepartementet BA, IA

Utbildningsdepartementet AI

Miljödepartementet EE, KL, KE, I

Näringsdepartementet EUI

Arbetsmarknadsdepartementet IE

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)

Organisationsstrategi för Sveriges samarbete med Världsbanksgruppen 2016-2018

1. Omfattning och mandat

Strategins omfattning

Denna strategi ska ligga till grund för Sveriges samarbete med Världsbanksgruppen (VBG). Strategin ska också vägleda svenska positioner i förhandlingarna om påfyllnaden av IDA18¹ som pågår under hela året 2016. Utfallet av förhandlingarna blir viktigt för hur VBG kommer att bidra till genomförandet av 2030-Agendan för hållbar utveckling och dess globala mål som beslutades i september 2015.

Strategin gäller under perioden 2016-2018 och omfattar medel i enlighet med riksdagens bemyndigande.

Strategin utgår från politiken för global utveckling (prop. 2002/03:122) med dess övergripande mål att bidra till en rättvis och hållbar global utveckling, samt regeringens strategi för multilateralt utvecklings-samarbete. Till grund för strategin ligger även den organisationsbedömning av VBG som Regeringskansliet (Utrikesdepartementet/Finansdepartementet) fastställde i januari 2015.

VBG:s mandat

Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken, IBRD, grundades 1944 i samband med Bretton Woods-konferensen som en del i FN-systemet och har med åren växt och utvecklats till Världsbanksgruppen. VBG omfattar i dag fem institutioner:

1. Internationella utvecklingsfonden (IDA) som ger förmånliga lån och gåvobistånd till de fattigaste länderna.

¹ IDA18 kommer att vara operativ från juli 2017 till och med juni 2020.

2. IBRD som ger lån och utvecklingsstöd till medelinkomstländer och kreditvärdiga låginkomstländer.
3. Internationella finansieringsbolaget (IFC) som investerar i och bistår med rådgivning till den privata sektorn.
4. Multilaterala investeringsorganet (MIGA) som utfärdar garantier för politiska risker vid privata investeringar i utvecklingsländer.
5. Internationella centret för lösning av investeringstvister (ICSID) som medverkar till tvistelösning mellan utländska investerare och regeringar i samarbetsländer.

VBG antog en ny strategi i oktober 2013. Strategin formulerar två övergripande mål för verksamheten; att utrota extrem fattigdom (att andelen som lever på mindre än 1,90 dollar inte ska överstiga 3 procent år 2030) och att främja delat välstånd (att arbeta för inkomstökning för de fattigaste 40 procenten i varje land). Hållbar utveckling/klimat samt jämställdhet hanteras som tvärgående perspektiv i strategin. Strategin betonar att globala åtaganden på miljöområdet är nödvändiga för att de två övergripande fattigdomsmålen ska kunna nås.

2. Inriktning och svenska prioriteringar

VBG:s övergripande mål att utrota extrem fattigdom och främja gemensamt välstånd har hög relevans för regeringens övergripande mål för det svenska utvecklingssamarbetet, dvs. att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck². Genom att vara ägare i banken bidrar regeringen både finansiellt och icke-finansiellt till verksamheten: finansiellt genom att köpa kapitalandelar i banken, ge kärnstöd³ till IDA samt bidra till VBG:s samfinansieringsfonder, icke-finansiellt genom policypåverkan i styrelsearbetet och via bilaterala kontakter. På detta sätt bidrar Sverige till uppfyllandet av VBG:s fattigdomsmål och därigenom även till svenska prioriteringar inom utvecklingssamarbetet.

Det svenska utvecklingssamarbetet ska vara ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart liksom jämställt. Grundvalen för utvecklingssamarbetet är en helhetssyn på människors och samhällens utmaningar, behov och förutsättningar. Den bärande principen är att ekonomiska, sociala och miljömässiga förhållanden och processer ska förstås och hanteras i ett integrerat sammanhang. Jämställdhet, kvinnors och flickors egenmakt och rättigheter är ett mål i sig såväl som en förutsättning och ett medel för en hållbar global utveckling. Våld och väpnad konflikt är ett av de största hindren för ekonomisk och social utveckling och utvecklingssamarbetet är en viktig del i det

² Dvs. målet för Utgiftsområde 7, Internationellt bistånd, i regeringens budget.

³ Med kärnstöd avses Sveriges icke-öronmärkta stöd till multilaterala organisationer.

konfliktförebyggande arbete. Ett miljö- och klimatperspektiv, ett jämställdhetsperspektiv liksom ett konfliktperspektiv ska därför systematiskt integreras i det svenska utvecklingssamarbetet med Världsbanksgruppen. Sverige ska genomgående, där så är relevant, driva att ett konfliktperspektiv med en helhetssyn på orsaker och lösningar integreras i bankens arbete. Länken mellan humanitär verksamhet och långsiktigt utvecklingssamarbete ska stärkas.

Sveriges utvecklingssamarbete med Världsbanksgruppen ska ta sin utgångspunkt i och präglas av ett rättighetsperspektiv och fattiga människors perspektiv på utveckling. Rättighetsperspektivet innebär att de mänskliga rättigheterna och demokrati ska ses som grundläggande för utveckling. Ett sådant förhållningssätt innebär ett synliggörande av diskriminerade, exkluderade och marginaliserade individer och grupper före varje insats. Detta så att människor, oavsett kön, ålder, funktionsnedsättning, etnisk tillhörighet, religion och andra trosuppfattningar, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck ska kunna åtnjuta sina rättigheter. Fattiga människors perspektiv på utveckling innebär att fattiga kvinnors, mäns och barns situation, behov, förutsättningar och prioriteringar ska vara utgångspunkten för fattigdomsbekämpning och för främjandet av en rättvis och hållbar utveckling. I detta ingår också ett aktivt arbete med sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, SRHR.

VBG ska bidra till genomförandet av 2030-Agendan, Addis Abeba Action Agenda samt Parisavtalet om klimat. Regeringen bedömer att VBG fortsatt bör utveckla verksamheten inom framför allt fyra områden: en hållbar inkluderande ekonomisk utveckling, miljö och klimat, jämställdhet samt freds- och statsbyggande. Regeringen avser att driva nedan angivna prioriteringar i samarbetet med VBG. Fokus ska vara att påverka på policynivå.

En hållbar inkluderande ekonomisk utveckling

- VBG ska bidra till insatser som stärker förutsättningarna för fattiga människor att på ett jämställt sätt delta i ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbara tillväxtprocesser.
- Fattigdomsfokuset i IBRD och IFC ska stärkas. IFC och MIGA bör utöka sin verksamhet i de fattigaste länderna och i konfliktutsatta länder.
- VBG ska öka fokus på institutionsuppbyggnad som stärker en demokratisk, rättssäker, öppen och effektiv förvaltning. Detta kan exempelvis ske genom stärkt arbete mot korruption, ökad inhemsk resursmobilisering, minskad skatteflykt, förbättrat ansvarsutkrävande och stärkt offentlig-finansiell styrning.

- VBG ska anta ett tydligt och starkt regelverk för miljömässiga och sociala standarder för investeringsprojekt som ska inkludera en hänvisning till vikten av att respektera mänskliga rättigheter, inklusive ILO:s kärnkonventioner och FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter.⁴ Tillämpningen och uppföljningen av standarderna ska vara rigorös och tillräckliga resurser ska avsättas för detta.
- VBG ska främja makroekonomisk stabilitet i sin policyrådgivning.
- VBG ska främja ett investeringsvänligt klimat och bidra till skapandet av produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor. VBG ska öka finansieringen och rådgivningen till förmån för hållbar privatsektorutveckling i de fattigaste länderna, inklusive stärkt arbete för kvinnors och unga vuxnas företagande.
- VBG ska utöka och utveckla stödet till en fri och rättvis handel som instrument för fattigdomsminskning.

Miljö och klimat

- VBG ska systematiskt integrera miljö- och klimatperspektivet i hela verksamheten med särskilt fokus på genomförande i samarbetsländerna, inte minst genom policyrådgivning.
- VBG ska ge samarbetsländerna stöd i processen att genomföra sina INDC:s⁵. Investeringar i och stöd till fossil energi ska fasas ut på sikt. VBG ska avsevärt minska sådana investeringar och betydligt öka investeringar i förnybar energi samt anta ambitiösa och tidssatta mål för att öka andelen förnybar energi. VBG ska också bidra till att minska utsläppen från befintlig infrastruktur och öka investeringar i energieffektivisering. VBG ska verka för en global utfasning av subventioner till fossila bränslen.
- VBG ska utveckla, stödja och kanalisera innovativ miljö- och klimatrelaterad finansiering (exempelvis gröna obligationer), stödja inkludandet av hållbarhetsaspekter och bedömning av livscykelkostnader i upphandlingar. VBG ska också utveckla och stödja marknadsmekanismer som främjar omställning till koldioxidsnål utveckling, inklusive prissättning på utsläpp av växthusgaser.
- VBG ska stärka arbetet för miljömässigt hållbart nyttjande av naturresurser och ekosystemtjänster. I detta ingår även att främja incitament för privata sektorn att göra hållbara investeringar.

⁴ FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter är relevant för VBG:s utlåning som involverar privat sektor.

⁵ Intended Nationally Determined Contributions betyder ”planerade nationellt fastställda bidrag”, dvs. ländernas frivilliga åtaganden under klimatkonventionen.

- VBG ska bidra till stärkt kapacitet i samarbetsländerna att förebygga, hantera och minska utsattheten för katastrofer.

Jämställdhet

- VBG ska tydligt fokusera på att genomföra den jämställdhetsstrategi som har utarbetats.
- VBG ska systematiskt integrera jämställdhetsperspektivet i hela verksamheten med särskilt fokus på genomförande i samarbetsländerna, inte minst genom policyrådgivning.
- VBG ska särskilt fokusera på kvinnors ekonomiska aktörskap.
- VBG ska i all verksamhet utgå från ett rättighetsbaserat perspektiv.
- VBG ska säkerställa tillräckliga interna resurser och institutionell förmåga för att effektivt driva jämställdhetsarbetet.
- VBG ska säkerställa att resultat inom jämställdhetsområdet följs upp och utvärderas systematiskt.

Freds- och statsbyggande

- VBG ska systematiskt integrera ett konfliktperspektiv i sin verksamhet, i syfte att identifiera förutsättningarna för hållbar konfliktprevention och fredsbyggande i konfliktutsatta länder och sviktande situationer.
- VBG ska stärka finansieringen till konfliktutsatta länder och sviktande situationer. Instrumenten för dessa ändamål ska omhänderta långsiktiga behov och vara effektiva samtidigt som de ska tillgodose behovet av snabbt agerande och flexibilitet. För att vara relevanta ska instrumenten även anpassas till den svårare riskbilden och föränderligheten i konfliktutsatta länder och sviktande situationer. VBG ska i sin freds- och statsbyggande verksamhet ha ett ökat fokus på kvinnors deltagande som aktörer för fred i enlighet med FN:s säkerhetsresolution 1325 och efterföljande resolutioner om kvinnor, fred och säkerhet.
- VBG ska säkerställa att projekt och finansiering tar sin utgångspunkt i freds- och statsbyggandemålen i New Deal samt dess principer för samarbete och förtroendeskapande. VBG ska samverka med andra utvecklingsaktörer i sviktande stater, inte minst FN-systemet, humanitära aktörer, regionala organ och civilsamhället. VBG ska också vara en aktiv medlem i den Internationella Dialogen för Fredsbyggande och Statsbyggande

och verka för att samarbetsformer mellan givare och g7+⁶ inom ramen för denna utvecklas.

3. Prioriteringar gällande organisationens arbetsätt

Regeringen gör bedömningen att VBG:s interna och externa effektivitet är mycket god. Detta bekräftas såväl i regeringskansliets bedömning som i internationella organisationsbedömningar. För att möta omvärldsförändringar och bättre anpassa verksamheten till fattigdomsmålen i strategin från 2013 har VBG genomgått en större omorganisation. Planer finns också på att ytterligare reformera både finansieringsmodell och ägarförhållandena under kommande år. Detta kommer att påverka VBG:s utlåningsvolymerna samt interna och externa effektivitet under strategiperioden.

Med utgångspunkt i Regeringskansliets bedömning av VBG avser regeringen att driva nedanstående frågor gällande organisationens arbetsätt. Regeringen bedömer att genomslag för dessa frågor kan bidra till uppfyllelse av de prioriteringar som är angivna under avsnitt 2 ovan.

- Sverige ska aktivt och konstruktivt påverka utfallet av förhandlingarna om VBG:s framtid roll och finansieringsmodell med utgångspunkten att VBG:s resurser ska utnyttjas hållbart och effektivt för att uppnå målen i denna strategi. Eventuell kapitalöversyn och reformen av IDA:s finansieringsmodell ska prövas i särskild ordning. Vilket behov av kapital som föreligger måste redovisas i samband med en kapitalöversyn, innan ställning kan tas till eventuell kapitalökning.
- I förhandlingarna om fortsatta reformer av inflytande och representation i VBG ska Sverige arbeta för en starkare röst för låg- och medelinkomstländerna i banken, baserat på deras förändrade vikt i världsekonomin, samtidigt som de allra fattigaste ländernas röststyrka ska skyddas. Sverige ska också säkerställa fortsatt svenskt och nordiskt-baltiskt inflytande i VBG:s styrelse.
- VBG:s långsiktiga finansiella stabilitet måste värnas och resurser läggas där behoven och mervärdet är som störst, t.ex. genom korrekt prissättning på lån och ändamålsenlig resursöverföring mellan VBG:s institutioner.

⁶ g7+ består av Afghanistan, Demokratiska republiken Kongo, Haiti, Liberia, Sydsudan, Sierra Leone och Östtimor, som är grundarna av g7+, tillsammans med Burundi, Centralafrikanska republiken, Tchad, Komorerna, Elfenbenskusten, Guinea, Guinea-Bissau, Papua New Guinea, Sao Tome och Principe, Solomonöarna, Somalia, Togo och Jemen.

- Genom en ökad användning av VBG:s garantiinstrument verka för att stärka VBG:s kapacitet för projektförberedelser och genomförande av projekt i svåra miljöer, med starkare betoning på jämställdhet samt miljö- och klimat.
- VBG måste fortsatt förbättra samverkan med FN-systemet, andra relevanta organisationer och bilaterala givare, såväl i samarbetsländerna som globalt.
- VBG ska verka för involvering av privata sektorn och aktörer i civila samhället samt för ett gynnsamt samhällsklimat för det civila samhället och den privata sektorn i samarbetsländerna.
- De olika delarna inom VBG måste arbeta än mer som en samlad organisation ("One World Bank Group") och VBG:s interna processer (inkl. budget) måste vara i linje med VBG:s övergripande strategi. Samfinansieringsfonderna ska i högre grad integreras i VBG:s strategiska planering och i VBG:s landstrategier.
- VBG ska använda organisationsövergripande resultatramverk som är av hög kvalitet och i linje med den övergripande strategin, inte minst för att möjliggöra ansvarsutkrävande.
- VBG måste bli mer transparent på plats i samarbetsländerna, och bättre redovisa revisionresultat och eventuella korruptionsfall.
- VBG ska vara en god arbetsgivare. Ersättningssystemen för personalen bör reformeras i syfte att öka transparens och kostnadseffektivitet. Även jämställdhet är viktigt i detta perspektiv.

4. Påverkanskanaler för att genomföra strategin

Sverige sitter med i VBG:s styrelse genom en gemensam styrelseledamot för de nordisk-baltiska länderna, men förhandlar påfyllnaderna av IDA i nationell kapacitet. Sverige har med sitt jämförelsevis stora stöd till IDA och samfinansieringsfonderna goda möjligheter att påverka den verksamhet VBG bedriver. Sverige har bl.a. varit med och påverkat VBG:s förbättrade arbete med jämställdhet och de övergripande prioriteringarna för IDA17 (t.ex. jämställdhet, klimat och sviktande stater). Regeringen ska aktivt verka för att få genomslag för målsättningarna som är angivna i avsnitt två ovan bland annat genom:

- att under påfyllnadsförhandlingar för IDA18 under 2016 verka för att få genomslag för svenska prioriteringar och målsättningar,

- kontinuerlig, samstämmig bilateral dialog med VBG på såväl politisk som tjänstemannanivå,
- konstruktiv medverkan, genom nära samarbete i den nordisk-baltiska valkretsen, i VBG:s styrelsearbete och i dialog med andra medlemsländer,
- nära samarbete med berörda myndigheter (inte minst med utlandsmyndigheterna och Sida),
- nära samarbete med externa aktörer i Sverige (såsom civilsamhällesorganisationer, akademiska institutioner och näringsliv) och i samarbetsländerna,
- att främja anställning av svenskar i VBG, inklusive genom strategiska sekunderingar,
- att främja tillvaratagandet av svensk kompetens vid upphandlingar, exempelvis inom miljö- och hållbarhetsområdet.

5. Stöd till Världsbanksgruppens samfinansieringsfonder

Sida (och i förekommande fall andra svenska myndigheter som ger stöd till VBG) ska samråda med Regeringskansliet (UD och andra berörda departement) inför myndighetens beslut som avser större finansiellt bidrag i förhållande till Sveriges kärnstöd till organisationen, eller stöd till strategisk policyutveckling eller tematiskt område.

En fortsatt fokusering av den svenska finansieringen till VBG:s samfinansieringsfonder ska ske i linje med denna strategi. Stöd till tematiska globala samfinansieringsfonder⁷ där VBG har en betydande operativ roll ska i första hand följa inriktningen i denna strategi. I särskilda fall kan det vara av strategiskt intresse att bidra till kunskapsutbyte och att samverka i ämnesutveckling med VBG inom områden utöver denna strategi. Detta ska i så fall särskilt motiveras av den part som avser ge det aktuella stödet och samråd om stödet ska ske med RK (UD och andra berörda departement).

Sida (eller i förekommande fall annan myndighet) kan bevilja stöd till VBG på regional och nationell nivå. Dessa stöd styrs av särskilda

⁷ Tematiska globala samfinansieringsfonder är fonder som 1) en eller flera givare bidrar till, 2) rör ett avgränsat ämnesområde och 3) ej är avgränsade till särskild region eller land.

strategier för länder, regioner eller tematiska områden⁸. Om strategierna anger en annan inriktning än denna strategi ska eventuella avvikelser vid stöd till VBG tydligt motiveras av berörd myndighet och samråd ska ske med RK (UD och andra berörda departement). Synergier med inriktningen i denna strategi ska aktivt sökas.

6. Uppföljning

Denna strategi följs upp löpande, bl.a. vid de organisationssamråd som hålls mellan Regeringskansliet (UD, Finansdepartementet och andra berörda departement), Sida och övriga berörda myndigheter. Organisationssamråd ska hållas två gånger per år.

⁸ Regeringen ger Sida, i förekommande fall annan myndighet, i uppdrag att genomföra strategin.

REGERINGSKANSLIET

Utrikesdepartementet

103 39 Stockholm

Tel: 08-405 1000, webb: www.regeringen.se

Artikelnr: UD16.005